

tegnap este megint tapsolás az erkélyen, a nyest hülyén nézett a bokrok takarásából, és hülyének is

92 Sopotnik Zoltán

TÖREDÉKEK

FERTŐZÖTTEKNEK

tegnap szobából tapsolás, rezgett a szúnyogháló tőle, macskánk a tudatlattit kaparta szépen, a szomszédban megnyugtatóan sírt egy gyerek

egy maszkos jön le a szemközi dombon, maszkján a hatalmas, festett száj kiharap: bokrokat, fél autót ropogtat el, a nyest lábát majdnem egészben nyeli le, a távolban az erőmű tornya sivít, hogy ezt azért mégsem kellene, az erdő közben a fülembe köhög, erkélyünkön denevérnyal fénylik

nem mentem ki teljesen az erkélyre, a nappaliból tapsoltam este, valahogy reménykeltőbben zengett mint eddig, aztán az erdőrészléteből egy úr- és búvárruhás csapat tűnt elő, furán gurgulázva beszéltek, de hangosan, a pincekocsmában valaki megfújta a kürtöt, felvettem úrruhámat én is

a Divatgyíkok zenekar egy dala jut eszembe, ebben a majdnem békebeli fordított feltámadásban: "Szivárog a gáz, mindenki csontváz," a punkok mindig mindent jobban tudnak, mondom az erkélyen a nappali felé visszafordulva, ahol a macskánk hunyorít, nem tudom, hogy a taps vagy a punkok miatt, alattunk a szomszéd öregasszony dühösen húzza le a rolót, szegény nem bírja a jót, a kedveset, elképzelem, hogy békaember kényszeríti elemkontrollal, hogy ne bírja

vajon a bent rekedt emberek bent rekedt gondolatai lennének-e olyan erősek együtt, hogy felrobbanjon egy város, meghajolnának-e attól az erőtől a Vértes és a Gerecse bölcs, öreg fái, lekonyulna-e kedvenc erőművem tornya, megjavulnának-e egy csettintésre az erőszaktevők és egyéb démonok?

valaki lélegeztetőgépet húz le a dombon, a gép elé fogja magát és úgy, a taps visszhangjai elől elhúzza a fejét, biztos nem tud úgy haladni a zajban, vagy eleve sok benne a saját zaj és csak túlcsordulna benne, de megállhat és rákapcsolhatja magát

furcsa, emberszerű lények másznak le az erdőrészlétünk fáiról vagy fáiból, vagy ahová az erkélyről nem látok el, vagy le, de nem félelmetesek, inkább

kedvesnek gondolnám őket, bár lehet, hogy a taps miatt, esetleg a kedvenc templomom harangjának zengő baritonja miatt, ahol kábé tíz éve eldöntöttem, hogy létezik Isten

most kint kéne tapsolnom az erkélyen, de bent írom ezt, cserbenhagy- 93
tam a dombunkat, a sutogó erdőrésztetet a házunk előtt, cserben a nyestet, aki már számtalan maszkot átharapott, és cserben a kedvenc erőművem tornyát is, nem beszélve az úr- és bűvárruhás kocsmába igyekvőkről

kaparom a másik embert a bőröm alatt, így üzenek annak a másik embernek, aki a bőröm, a húsom alatt van, mert nem én vagyok szerintem, nem lehetek én a saját bőröm alatt, felhúszom a gumikesztyűt és egy új kezet látok, ami egyáltalán nem hasonlít az én kezemre, a maszkos ember kezére hasonlít, aki félig megette a környéket a múltkor, de én nem lehetek az a maszkos ember mégsem, világít az a rohadt kesztyű a kezemen és viszket, dagadnak rajta az erek, mosom kezeim, és senki nem én vagyok

lakik a házunkban egy mentős, legalábbis szerintem az, erre gondoltam, amikor megszólalt kedvenc templomom harangja a nem is olyan nagyon távolban, majdnem szemben vele az erőmű tornya, érdekes ahogy kilépsz a templomajtón, mindjárt az ipari közeg szedi le rólad az áhítatot, mondjuk most nem lépsz ki, nincs templomajtó

megnőttek a denevérek a környéken, már nem férnek be a panelházak repedéseibe, akkorák, mint a nagyobb madarak, azt mondják a telepen, kézfertőtlenítőt isznak és embereket támadnak meg, a múltkor majdnem elvíttek egy öreg nénit, hiába volt rajta maszk, az a denevéreknek is van

mintha egy rozsdás hordó belsejéből néznénk napjainkat, közben egyre nagyobb méretű denevérek jönnek és támadnak és kétkedvessé nyálaznak össze, ezek a denevérek kéztisztítót isznak, a vegyszertől már látnak is, tehát egyértelmű, hogy hordóba menekülünk, ami ugye rozsdás, de lehet, hogy a lelkünk csapódik ki, és attól

még lejjebb ereszkedni a rozsdás hordó belsejébe, ami most a világ, ami most a város, ami most a megye és így tovább, a Vértes és a Gerecse varázsfái közelebb lépnek két lépést, hogy pár denevért elriasszanak, tisztít az aurájuk is, nem kell ide semmi gyógyszer, összekeverem rozsdával, és kis üvegcsékbe töltöm

forró étolajjal locsoltam meg a denevéreket, amikor ostromolták az erkélyünket, majdnem betörnek ilyenkor az üveget, annyira jönnek, annyira akarnak valamit, és hiába mosom meg a kezemet, hiába súrolom félóránként a kilincseket, akkor is állandóan látom őket, hiába maszk és vegyvédelmi ruha, mindig figyelnek, ugrásra készek, megfejtik a kódokat is, amiket a szomszéd ház lakóinak küldök

megyek a boltba, a bejáratnál veszem fel a maszkot, tisztára mint egy bankrabló, főleg, hogy sapka és napszemüveg van rajtam, máskor már tuti megnyomnák a pánikgombot, most meg alapból nyomva van, beragadt, a szájmazsk max arra jó, hogy megtudja az ember, milyen kemény szájszaga van 9 előtt és 12 után, hiába mosott fogat, hiába a plusz szájvíz, lehet, hogy a denevérek vérének kéne meginni

hiába vírus, kizöldellt az erdőrészlet a házunk előtt, jókat röhög a nyest, nem tudom, miért, talán a zöld miatt, talán a maszkos sétálók miatt, akik mókusokat lesni jöttek, hiába karantén, agyonverték valakit a belvárosban, bár nincs is belváros, csak az árnyéka van, megremeg az ember keze ilyenkor, na nem a belváros hiánya miatt, és nem is a nyest meg a zöld miatt, az erőmű kéménye megnyugtat, és a templom aurája, amit még a nappaliból is érzek, kondulj, harang, kondulj a szenvedőkért

autó járta pár napja a környéket, abból ordibálta egy selymes-érdes női hang, hogy mit nem lehet az embereknek: elmenni a parkba, meg a tóhoz, gyanús gondolatokon kérődzni, vagy összenyálazni a vasúti síneket, bezzeg a nyestnek nem ordibálta, hogy ne röhögjön ki folyton, a denevéreknek meg, hogy ne támadjanak, a nyelvnek meg, hogy ne forduljon ellenem

olyan, akár egy csillében térdepelve ordibálni a világgal, amennyiben világ az, ami körbevesz, amennyiben valódi a világ, hogy ki mondja meg végül, nem tudom, csak ég a bőröm a közönytől, amit megint nem tudok, hogy bennem vagy köröttem van-e, ami biztos, az a csille, és az óvatos távolság a kinti valótól

a velencei polgár, ősz, ötvenes úr, fekete zakóban és hozzá illő kalapban, gyönyörű, deres- sörényes, kényesen vágott szakállal – látszott, hogy a szakáll ő maga, nem csak holmi sekélyes szőr az arcon – hibátlan testtartással és szivarral, olvasta a reggeli újságot, és kávé kortyolt hozzá, csak egyetlen pillanatra nézett rám, és máris leszakadt, ő, a polgár, leginkább úgy nézett ki, mintha egyszerre lenne a környék, vagy az utca, esetleg pár híd keresztapja és egy operaénekes, akinek külön operát írtak, és ez nem a keresztapaságából

következik, szóval pillantott és szkennelt: kelet-európai, elhízott proli, csúnya, elporlott lehangoló helyen él, most meg nem képes uralkodni magán a velencei szép láttán, vérproli, gyári munkás, talán üvegfúvó, jaj, nem, az elegáns, ebben itt se elegancia, se intellektus, proli, aki sosem tudott kinézni abból, ami ő maga, gyárak sercenési a szemében, gyerekesen 95 simogatja az épületeinket, de a lelküket nem találja meg, ez járhatott a fejében, amire válaszolván azt mondtam magamban, hogy a nagy és hatalmas szürkében, a merev csúnyában, nem nagyobb teljesítmény és gyönyör-é megtalálni az igazán szépet és mindenhatót, mint itt, ahol minden olyan bőr alá bújósan fenséges és pazar és polgári, nem nagyobb teljesítmény-é?, persze mindketten tudtuk, hogy érvelésem, száználmas védekezésem csak önmegnyugtató, önmegmagyarázat csupán

az ősz úrnak, a velencei polgárnak mondom továbbra is, a keresztoperaénekesnek ismét és megint, hogy a nagy és hatalmas szürkében, a merev csúnyában, nem nagyobb teljesítmény és gyönyör-é megtalálni az igazán szépet és mindenhatót, mint ahol minden olyan bőr alá bújósan fenséges és pazar és nagypolgári meg évezredes, nem nagyobb teljesítmény-é bele tudni fogalmazni magad egy kvázi kiüresedett térbe, merev alkonyba, zavaróbb sötétbe? jó a tartás az más, a tartásával nem versenyezhet egy proli, azzal a tartással, magabiztossággal nem, azzal a felszabadultsággal sem, ami ott már a húsában van az embernek, a proli húsában meg csak a szorongás, a frusztra, hogy valakinek kigondolja magát, hogy átgondolja magát egy másik oldalra, és az a másik oldal ne zsákutca legyen

az a velencei írógép kattog bennem, a velencei polgár meg énekel a fejemben, operát, nem szeretem, de egy operaénekesnek hiába mondom, hallgasd csak, proli, értsd meg az igazi hangokat, az erőt, érezzél metafizikát, proli, egyszerre az összes évszakot, persze, hogy ő játszott azon az írógépen is, két kávé és a finom szivar közötti kieső időben billentyűzött azon a gépen, egy ujjal, mégis elegánsan, zongorista ujjai íve, akár a hidak, meg az árnyékaik, meg a víz, ahogy ráhajol, vagyis kihajol az utcák köveire, kishajjt, történelmi megállapításokat tesz, tehát rombol, verte is azt az írógépet az az énekes, a velencei polgár, a velencei helyi ember, a kultúra elsője, a lelki befutó, na de azért álljunk meg egy kicsit, te velencei, kattogom vissza a gépbe neki, kattogom a fejébe én is, hogy nem tud énekelni: operálni, álljon meg a hegyi menet, te velencei szép alkat

holnap levetkőzhetnek az űr- és bűvárruhás emberek, a dolgok mai állása szerint, na nem teljesen meztelenül járhatnak majd a dombunkon fel és le,

bár szó mi szó, izgalmas kaland, látvány-tréfa lenne, a dolgok mai állása szerint, látom is, ahogy nagy kupacba hordják össze az úr- és bűvárruhákat, hogy elég nagy legyen a tisztítótűz, hogy még az angyaloknak is felérjen az orrukig, a dolgok mai állása szerint, biztos Velencében is így csinálják, csak
96 ott több a ruha, mélyebb a varrás a bőrön, bemetszés szívátjékán, ösztönösebb a törleszkedés a magasba, a nagyon fentre, a dolgok mai állása szerint, amely állás csak holnap lesz érthető, feláldozható és meggyújtható, Velencében ríkítóbb ilyenkor a mezítelenség, mármint a hétköznapi, a házak között átsugárzó, a mindent röntgenelő, több angyalorr tud facsarodni felette

az én alapállásom (Hamvas) a szorongás, nem az úgynevezett sima, hanem a széttöredezett, a múlt aljából feltörő, felcsapó, felköszönő, felordító, felkönyöklő, szaggató, pusztító, kibelező és misztikus, a misztikusság kicsit nagyképű, filozófiai műveltségem, ha lenne, nem is engedné e szép szót összeboronálni magammal, de mivel nincs olyanom, így leírhattam a sor végére anélkül, hogy kiégett volna a szemközti tízemeletes panelház a látványos és isteneket sértő hazugságtól, bár a mostanra már hattyú nagyságúra nőtt denevérek elég csúnyán néznek rám érte, mintha dühösebbek lennének, úgy látom, ma több embert támadnak meg a telepen, és mindez miattam, az én meggondolatlanságom miatt mégis, a nyest meg egyenesen felröhög ettől, lemértem, két percig röhögött a szemét, egy durva hangú madár még csatlakozott hozzá, együtt rombolták így az erőmet, együtt a szorongásomat, ami akármennyire proli is, én vagyok mégis

megteremteni saját Velencémet, gondoltam, megteremteni, a szivarozó operaénekesssel együtt, persze hogy vele, hogy ő is ott füstöljön, legalábbis érezhető legyen a jelenléte bennem, hát hol máshol, ha már feleselek vele mióta, vagyis a kultúrával, közben a vérdenevérek miatt alig tapsolnak a szomszédban, két ember lefejezve lóg a hetedikén, leharapták a fejüket és a nyestnek dobták oda, aki ettől még reszelősebben röhög, mintha az állatok istene lenne, ez a magabiztosság zengeti a fákat, ez a magabiztosság, ami annak a velencei operaénekes sajátja, akit talán én tettem énekesné, lehet hídépítő mérnök vagy földmérő, akárki, lehet, hogy beleköltözött a nyestbe vagy fordítva, most minden majdnem bizonytalan

ellenanyagot rakok a kávémba reggel, igen, nekem már megvan, a szomszéd bányázzsal állítottuk elő, denevérnyálból, mókusszARBól, reszeltünk bele szájmaszkot is, plusz a kibaszott félelem egy részét, ami az emberekből jött, felfogtuk egy üvegcsébe, és összeállt, leteszteltük már a nyesten, aki az erdőrészből szokott röhögni rajtunk, leteszteltük a gonosz szomszéd néni,

le az amnéziás biztonsági őron a boltban, aki mindig úgy tesz, mintha nem oda járnék már húsz éve, a macskánkon nem, azért mindennek van határa, amúgy a garázssoron volt a laboratóriumunk

ellenanyagot raktam a kávémba reggel, de valamit elszúrtam, mert 97
elkapott a migrén, pedig még a maszkot is felraktam, két korty között
esküszöm, rajtam volt, valami nem stimmel, talán a denevérnál sok benne,
vagy a mókusszar, a reszelt maszk, azt nem hiszem, talán a környékbeliek fé-
lelméből került sok bele, vagy a kávé a gond, bár egész életemben nem volt
gond a kávé, újabb tesztekkel kell csinálni, ki is néztem két prolit, akik
jöttek le a dombról, de aztán mégsem kaptam el őket, túl nagy felhaj-
tás lenne, helyettük a röhögő nyestnek adtam dupla adagot, kicsit
módosítottam az összetételen, a szomszéd bányász fanszörzetéből
még tettem bele, kicsit besűrűsödött tőle, de még pont elfér a vérem-
ben, ha sikerül

változik a környék idegrendszere, egyre hátrébb állok, mikor tapsolok,
nemsokára már a nappali közepén leszek, fel is szedtem a padlót kö-
zépen, legyen egy árok, ami takar, ahol szilárdan állok, és már nem
hátrálhatok tovább, a denevérek megéreztek gyengeségemet, na-
gyobb erővel ostromolják erkélyünket és szentelenül el is vannak
hívva, csorog róluk a sok fertőtlenítő- és kéztisztítószer, néha ruha-
cafatok lógnak róluk, innen tudom, hogy egyre több embert támadnak
meg a telepen, a szomszéd házból átmozdította valaki, hogy már nappal
is, hogy ne vegyék észre, hajnalban a hangtalan géppuskán dolgozom,
le fogom szedni őket a takarásból, macskánk jelzi majd, hová kell lőni
pontosan, nem lesz kegyelem

valamennyire feloldják a korlátozásokat, most már érezhetünk részvétet egy-
más iránt, megmenthetjük a másik gondolatait, ha nem csomósodik tőle a
vér, ha nem ereszkedik meg tőle a has, a mell, ha nem ráncosodik a bőr, nem
vizesedik a szem, ha nem keményedik meg a lábak sarka, ha nem szaftosodik
a bajusz, ha nem nyestessedik tőle a postás arca, nem lilul a szemhéj, nem ke-
reng a szembogár, huzatosodik a fül, a garat, ha nem márványosodik a köröm,
ha nem szőrösödik a szemölcs, nem olajosodik a máj a szív, ha nem lesz plusz-
ban belülről az ember meg nem nyitott kerti csap

elkaptam egy hattyú nagyságú denevért az éjjel, az agyvelejét reggel a pirí-
tósomra kentem, ha az a valami az agyveleje volt egyáltalán, de az se baj, ha
én neveztem el annak, macskánk kért belőle egy falatot, nem lehet mondtam
neki, szinte nyávogva, ebből, barátom, nem ehetsz, már csak az hiányzik,

hogy aránytalan nagy denevérré alakuljon benned a természetes macskaság, és a nyest, az a rohadék, megkaparintson magának

98 mikor még szénnel fűtötték az erőművet, azt mondják, mindenre ráült a szénpor, reggel porzott az egész lakótelep és a határozott szürke ráterdepelt a környékre, a szén beivódott az emberek bőrébe és úgy megszáradt, hogy nem lehetett lemosni, a bányászok azt mondták, hiába, a szén irányít, sokan beleőrültek, hogy hiába a mosdás, az a kéregszerű valami a bőrükön maradt, hiába a mosószappan, ami mindent visz, a bőrükön maradt, a szén akkor távozik, amikor ő akar, de éjszakánként vagy kora hajnalban egyes tömbházakból hallatszott egy furcsa kattogássorozat, ahogy az emberek keze, lába, feje kicsit lelógott az ágyról, lepattogzott róluk a szén

ezekkel a maszkokkal csak a baj, megtorpanni a boltajtó előtt, egy ráhúzó mozdulat a szájra, és el ne felejtsem, a orromra is, már csúszik is le a fülemlől a gumi vagy a madzag, de bent, ebben a hétköznapi, de jelen helyzetben mágiusra maszkírozott térben is ott a csúszás, olyan akár egy horror, persze csak otthon veszem észre a csúszást meg a cserét, és ordítok a tükör előtt, vagy benne, már nem is tudom, a múltkor az volt, hogy maszk fel, bolt, maszk le, és csak otthon vettem észre, hogy olyan az orrom bal fele, mint a kasszás nőnek, néztem, és nem hogy olyan, hanem az volt, átcsúszott, amit a takarásban (lásd maszk) nem lehet észrevenni, egy kasszás nő fél orrával kell ezután éljek, szaladtam is le, de műszakváltás volt, az orromnak lőttek, de az ő orrának is, és csak észreveszi és holnap cserélünk, bár nem tudtam, hogy működik, egyáltalán, hogyan került át a fél orr, és különben is, máskor meg valaki más szőrét viseltem a karomon, egy még durvább esetben rozsdás fanszőr világított a kezemen, aztán még egy szemöldökcsera a hentessel, és így tovább, naponta újra visszaszerezni magam, legalábbis egyes részeit, részleteit, komoly, megterhelő munka, most veszem észre, a lábam most azé a férfié, aki előttem állt a sorban

kedvenc templomunk alatt titkos kórházat építenek, legalábbis a szomszédok szerint, azoknak, akiket nem írhatnak a statisztikákba bele, akik nem szerepelhetnek, akik nem jelenhetnek meg sehol, csak bágyadtan kell feküdniük a félsötétben, legalábbis a szomszédok szerint, mondjuk a templom alatt igazi helyük lehet, lecsoroghat rájuk az áldott misztika, beléjük folyhat a misék komponálta léleklé, így biztos a gyógyulás, nem kell semmilyen oltóanyag, a hit és ami abból folyik elég, hogy is ne lenne az?, hogyan is gondolnak itt vakcinára?, legalábbis az erőmű bakterja szerint, aki kiugrott pap, és mégis, nem ment messze a templomtól, csak a szomszédba, biztos nem tudott tovább, legalábbis a Szent Imre-szobor szerint,

nincsenek misék, nem gyógyulhatnak az emberek a templom alatti kórházban, pedig már hadseregnyien vannak, az ápolók rétegeket kaparnak le a falról, teát főznek belőle, azt adják nekik, mondjuk az atya mond misét, de csak a környékbelieket helyettesítő próbababáknak, a gyógyuláshoz az igazi emberek is kellene, a nyáj a fontos, a nyáj ereje, rendje, alapállása, néha azért jönnek és egymás kezét megfogva átölelik a templomot, ráborulnak, és akkor folyik lefelé az áldás, oldódik a bűntudat, a közös

99

szelídebbek lettek a denevérek és talán kisebbek is valamennyivel, szinte már beférnek a panelházak repedéseibe, onnan nézik, hogyan mennek tönkre az ott lakók, mert tönkremennek, bevérzik a fantáziájuk, nagy lusta folt lesz a moráljukon, tumor a szépérzéken és csak szakadnak széjjel, mint a vécepapírból és fűzőből készült maszk, amit a szemközi kocsmában adnak, ha otthon hagyta a saját profi maszkodat, az egyik szomszéd a bőrére varratot vagy hatot, azt mondja olyan, mint a tetoválás, csak bármikor leveti, igaz, tépi a bőrt, fáj és vérzik, de legalább van tétje a létezésnek, bár bevérzett fantáziával minek-

ha vége lesz, levesszük a maszkokat, az arcunkat odaadjuk a másiknak, mert valójában az ő arca, talán visszkapjuk a sajátunkat, de azért dolgozni kell, azért gondolkodni az arcunkon, az igazin, amiről már nem tudjuk letörölni egy másik ember foltjait, egy másik lakás romjait, egy kert fáinak gallyait, a pincének gödreit, nem tudjuk letörölni a száj és az orr páráit, amik a maszkok alatt csak erősödtek, csak befőttesedtek, mérgezték és gyógyítottak, ahány maszk, annyi páratérkép, ahány lélegzetvétel, annyi köd a szerveinken

Új Forrás 2021/10 – Sopotnik Zoltán: Törések fertőzötteknek





Folyóiratunk a
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM és az EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
anyagi támogatásával jelenik meg.
Terjeszti a Budapesti, a Nemzeti és a Vidéki HIRKER RT. és alternatív terjesztők

Szerkesztők

JÁSZ ATTILA – Csendes Toll (főszerkesztő)

PAPP MÁTÉ (költészet rovat: mahbija@gmail.com, zene online rovat)

REICHERT GÁBOR (főszerkesztő-helyettes, kritika rovat: reichertgabor87@gmail.com)

SZÉNÁSI ZOLTÁN (próza rovat: szenazol@gmail.com)

Lapterv és műszaki szerkesztés

SELLYEI TAMÁS OTTÓ

Munkatársak

HEGEDŰS GYÖNGYI, KAKUK TAMÁS, MURÁNYI SÁNDOR OLIVÉR,

SOPOTNIK ZOLTÁN, SZILÁGYI MIHÁLY

Online

FEHÉR ENIKŐ, HEROLD RENÁTA, SZŰCS BALÁZS PÉTER

Tiszteletbeli munkatársak

BARI KÁROLY, BUJI FERENC, CSEKE ÁKOS, DUKAY BARNABÁS, GERLÓCZY GÁBOR,

KRULIK ZOLTÁN, MONOSTORI IMRE, MUZSNAY ÁKOS, TOLNAI OTTÓ, URI ASAF

ÚJ FORRÁS

IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI FOLYÓIRAT

ALAPÍTÓ A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

JÓZSEF ATTILA MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁRA

Megjelenik évente tízszer

Alapítva ezerkilencszázhatvankilencben

Alapító főszerkesztő: PAYER ISTVÁN

Szerkesztőség: 2836 Baj-Szőlőhegy 2722/4

E-mail: jasz.attila@ujforras.hu. Interneten olvasható: www.ujforras.hu

Előfizethető az Új Forrás szerkesztőségi címén. Előfizetési díj egy évre 5000 Ft.

ISSN 0133-5332

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár. A kiadásért felel: Új Forrás Kiadó Nonprofit Kft.

Készült a Sollers Kft. nyomdájában Tatán.